

Scénář k audioreportáži - Václav Malát

Připravili: Rozálie Marie Tošnerová, Nina Bombošová, Lucie Šindlářová, Daniel Topalovský a Adam Havíř ze ZŠ Jičíněves pod vedením Dariny Šindlářové

ZVUK ZAKLAPNUTÍ DVEŘÍ CELY

00:05:47 – 00:06:02

„Po dlouhý době jsme uviděli tátu jako malý děti, tak jsme začaly brečet. Ten dozorce na nás začal řvát: ‘Okamžitě toho necháte nebo vám ukončím návštěvu a skončíte.’“

Spojovák: Na tento okamžik v jičínské věznici Václav Malát nikdy nezapomene. Psal se rok 1952. Tatínka, Bohuslava Maláta, odsoudili komunisté ve vymyšleném procesu na rok do vězení. Stačilo, že odešel ze schůze, kde se zakládalo Jednotné zemědělské družstvo. K tomu zabavili rodinný statek v Křešicích u Libáně. Bohuslava Maláta čekaly práce v uranových dolech v Jáchymově.

00:06.43 – 00:07:31

„ Když je odváželi z Hradce, tak měl u sebe naši fotku, rodiny – máma a my dva se ségrou. Když je vedli chodbou, tak i těm druhéjm fotky naházeli na zem a museli přes ně jít. Nesměli si je sebrat. Odvezli je tak, že byl na tom Jáchymově. Tam nejdřív vyváželi vozejky s rudou a to vyváželi vždycky dva. A chlapi dole, co byli na předku těžby, říkali: ‘Ten, co s tebou jezdí, ten to má na doživotí. Tomu to je jedno. Dej si majzla, ať tě neshodí s tím vozejkem dolů na tu haldu.’“

Spojovák: Život v Jáchymově byl určitě hodně těžký. Vyčerpávající práce, zima a hlad.

00:08:00 – 00:08:15

„ Když si ukradli trochu dřeva, tak si zatopili. Ale v deset večer musely být kamna studený a vyčistěný. To přišli v bílejch rukavicích a sáhli, jestli tam je saze.“

Spojovák: Maminka, Stanislava Malátová, směla s dětmi na rodinném statku pouze bydlet.

00:45:44 – 00:46:36

„Když tátu zavřeli, tak pán, nějakej Ťukal, KSČ buňka, která dávala posudky. My jsme šli se ségrou pěšky ze školy. Ťukal někde stál ještě s nějakou paní. Ona nás zastavila, že nám dá máslo, když nemáme tátu. Řekli jsme jí: ‘Když jste nám nechala zavřít tátu, tak si to máslo nechte, my se bez něj obejdeme.’“

Tatínka pustili v květnu 1953 na amnestii. Krátce potom komunisté rodinu Malátových vystěhovali. Přidělili jim dům tři sta kilometrů daleko, v Plachtíně u Plzně. Směli si vzít jen to, co se vešlo na jeden nákladák. K tomu dostal Bohuslav Malát zákaz vstupu do Křešic na tři roky.

00:11:48 - 00:12:38

„Na ten Plachtín jsme přijeli potmě už. Ten baráček, to bylo horší jak pastouška. Tam nebyla elektrika, okna vytlučený. Tam byli Němci, který nebyli odsunutý. Hodili prodlužovačku, abychom měli vůbec nějaký posvícení, kam to urovnat, co a jak. To byla taková menší chalupa. Byla tam stodůlka, máma si tam husy zavřela. A ráno, že je jde nakrmit a liška jí je všechny zakousala a ty husy jí tam narovnala. To byl pro mámu takovej šok, že to bylo, jak se říká, na zbláznění“

Za pár měsíců ale Malátovi dostali o dost lepší dům. Bohuslav Malát tahal s koňmi na nedalekém školním statku. Hodně si ho vážili, byl skvělý pracovník. Když po roce a půl odcházel, dlouze ho přemlouvali, aby zůstal.

Ale Malátovi se potřebovali postarat o babičku s dědečkem, kteří bydleli nedaleko zakázaných Křešic. Toho se místní komunisté báli. Výjimku jim nakonec musel udělit sám prezident Antonín Zápotocký.